

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten- Rozenburg

**Onderzoek bestuur en
samenwerkingsverband**

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 24 maart 2021

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs bezoekt het bestuur van een samenwerkingsverband passend onderwijs tenminste een keer in de vier jaar. Dit jaar was het bestuur van Stichting Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten Rozenburg aan de beurt. We hebben onderzocht of het bestuur een samenwerkingsverband realiseert van voldoende kwaliteit en of het bestuur financieel in staat is om ook in de toekomst goede samenwerking te blijven verzorgen rond passend onderwijs. Dit is noodzakelijk om iedere leerling die een extra ondersteuningsbehoefte heeft, een passend onderwijsaanbod te kunnen bieden.

Hieronder staat een samenvatting van onze belangrijkste conclusies.

Wat gaat goed?

Een plaats voor elk kind

Het samenwerkingsverband zorgt er voor dat voor elk kind een passende plaats in het onderwijs beschikbaar is. De scholen krijgen daarbij hulp van het samenwerkingsverband, bijvoorbeeld door de inzet van begeleiders passend onderwijs. Soms zijn leerlingen erg moeilijk te plaatsen, maar uiteindelijk is er ook voor hen een plaats. Als een leerling meer nodig heeft dan wat hun school kan bieden, is er voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs. Het samenwerkingsverband kan dan vlot een toelaatbaarheidsverklaring afgeven en regelen dat de leerling daar terecht kan. Een deel van de leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs volgt onderwijs op scholen in een nabijgelegen samenwerkingsverband.

Het bestuur verandert

Om het samenwerkingsverband nog beter te maken, verandert de samenstelling van het bestuur. Zowel de bestuurder als de leden van de raad van toezicht zijn nu helemaal onafhankelijk en gaan nauw samenwerken met het samenwerkingsverband van het primair onderwijs. Wij vinden dat een goede ontwikkeling en verwachten dat de kwaliteit van het bestuur hierdoor verder kan verbeteren.

Voldoende kwaliteit op Rochade

Rochade is een tussenvoorziening voor leerlingen die tijdelijk begeleiding buiten hun school nodig hebben. De onderdelen van de onderwijskwaliteit die we op Rochade hebben onderzocht,

Vierjaarlijks onderzoek bestuur en samenwerkingsverband

Bestuur: Stichting Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten Rozenburg

Bestuursnummer: 21574

Samenwerkingsverband: Samenwerkingsverband VO Voorne-Putten-Rozenburg (VO2812)

Gemeenten binnen de regio:

Brielle

Hellevoetsluis

Nissewaard

Westvoorne

deelgemeente Rozenburg (Rotterdam)

Totaal aantal leerlingen: circa 9.700

Bezochte scholen:

- OSG De Ring van Putten (19DH|00|VMBO-GT)

- Penta College CSG Scala Rietvelden (20FR|02|VMBO-T)

- opdc Rochade (30ZE)

beoordelen we als (ruim) voldoende.

Het samenwerkingsverband is financieel gezond

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om scholen te ondersteunen in het bieden van passend onderwijs.

Wat kan beter?

Samenwerking

De samenwerking met gemeenten en jeugdhulpinstellingen kan beter. We zien niet dat er vaak dingen helemaal verkeerd gaan maar wel dat er zowel bij de scholen en schoolbesturen als bij de gemeenten behoefte bestaat aan nauwer en vaker contact zodat de samenwerking soepeler verloopt en problemen sneller worden opgemerkt en opgelost. Daarbij is het ook belangrijk dat bij leerlingen met ernstige problemen steeds duidelijk is wie er als eerste aan zet is, het onderwijs of de zorg.

Ook het contact met de ondersteuningsplanraad, kan volgens ons beter. Zo kan de ondersteuningsplanraad bij belangrijke beslissingen beter zijn rol spelen als inspraakorgaan voor ouders en personeelsleden van de scholen.

Verder hebben we vastgesteld dat er niet veel of intensief contact is tussen gewone scholen en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Het zou de gewone scholen kunnen helpen bij het geven van extra ondersteuning aan leerlingen wanneer zij regelmatig ervaring en kennis uitwisselen met de scholen die hierin zijn gespecialiseerd.

Verantwoording over resultaten, het interne toezicht en de medezeggenschap kan beter

Het bestuur van het samenwerkingsverband beschrijft de activiteiten van het samenwerkingsverband in het jaarverslag. Dit kan beter omdat het jaarverslag niet duidelijk maakt of het samenwerkingsverband de gewenste resultaten bereikt.

Ook laat het jaarverslag niet zien hoe het interne toezicht werkt en of het effect heeft en hoe de medezeggenschap (de ondersteuningsplanraad) functioneert. Dit zijn onderdelen in het jaarverslag waarop de verantwoording naar de omgeving beter kan.

Wat moet beter?

De bewaking van de kwaliteit moet worden opgepakt

In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband kunnen de doelen die het samenwerkingsverband wil bereiken duidelijker worden beschreven. Daarnaast is door de al twee jaar durende periode van tijdelijke bestuurders van het samenwerkingsverband de uitvoering van de kwaliteitszorg niet van de grond gekomen. Hierdoor kan het samenwerkingsverband maar moeilijk gericht sturen op verbeteringen in het passend onderwijs. Daarvoor is een scherp en betrouwbaar zicht nodig op de kwaliteit van de extra ondersteuning op de scholen én de afspraken die het samenwerkingsverband met de scholen heeft gemaakt. Dat is er nu te weinig. Ook het bewaken van de kwaliteit van Rochade gebeurt niet systematisch. We geven het bestuur voor de kwaliteitszorg een herstelopdracht.

Herstelopdrachten voor overige tekortkomingen

Het samenwerkingsverband leeft een aantal wettelijke voorschriften niet of niet volledig na en daar geven wij herstelopdrachten voor:

- het bestuur moet er voor zorgen dat vacatures in de ondersteuningsplanraad vervuld worden en dat er een evenredige verdeling is tussen personeelsleden en ouders.
- de raad van toezicht moet tenminste twee keer per jaar overleg voeren met de ondersteuningsplanraad;
- het jaarverslag van het bestuur moet volledig zijn. Een onderdeel van de continuïteitsparagraaf is niet volledig opgenomen;
- de toelichting van de raad van toezicht op de doelmatige besteding van het geld dat het samenwerkingsverband van de rijksoverheid krijgt, is niet volledig;
- voor Rochade moet het bestuur een veiligheidsbeleid opstellen en vastleggen.

Vervolg

Omdat het bestuur van dit samenwerkingsverband niet aan alle wettelijke eisen voldoet, geven we herstelopdrachten. In het schooljaar 2021/2022 voeren wij een onderzoek uit om te kijken of het samenwerkingsverband zich voldoende verbeterd heeft.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	8
3.	Resultaten verificatieonderzoek	19
4.	Resultaten onderzoek opdc: Rochade	22
5.	Reactie van het bestuur	26

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in de periode januari-februari 2021 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij het bestuur van Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Voorne-Putten Rozenburg. Dit onderzoek vond op volledig online plaats vanwege de beperkende maatregelen in verband met de COVID-19-pandemie.

In een vierjaarlijks onderzoek staat de beantwoording van de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Vier deelvragen

Een vierjaarlijks onderzoek voeren we uit aan de hand van vier deelvragen:

1. Stuurt het bestuur voldoende op de (zorg voor de) kwaliteit van de uitvoering van zijn taken? Kerntaak daarbinnen is dat het bestuur ervoor zorgt dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is.
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Met deze vier deelvragen richten we het onderzoek op de standaarden uit ons waarderingskader binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsresultaten, Kwaliteitszorg en ambitie, en Financieel beheer.

Onderzoeksactiviteiten

Documentenanalyse

De informatie die bij de inspectie aanwezig is over het bestuur en het bijbehorende samenwerkingsverband, hebben we geanalyseerd. Het gaat bijvoorbeeld om het ondersteuningsplan 2018-2022, het jaarverslag 2019, resultaatgegevens en signalen.

Rondetafelgesprekken

Verder hebben we op 27 januari 2021, ter voorbereiding op het onderzoek, rondetafelgesprekken (digitaal) gevoerd met betrokkenen over hun ervaringen met het samenwerkingsverband. We spraken met een groep ouders, een aantal leraren, schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen en enkele schoolleiders

Kort geformuleerd stonden tijdens de rondetafelgesprekken steeds de volgende drie vragen centraal:

1. Wat vindt u van passend onderwijs en wat merkt u daarvan in de dagelijkse praktijk?
2. Hoe werkt passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband en welke concrete ervaringen hebt u ermee?

3. Helpt passend onderwijs de kinderen die hiermee te maken krijgen?

Onderzoeksplan

Hierna stelden we samen met het bestuur het definitieve plan vast voor het onderzoek op 1 februari 2021.

Verificatieonderzoek

We hebben dit onderzoek mede ingericht met een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband. We gaan na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt. Daarnaast geeft het ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen.

Onderzoek bij het opdc

Ook hebben we onderzocht of het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit op het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) dat het bestuur heeft ingericht.

Onderzoeksdag

Op 1 februari 2021 voerden we (digitaal) gesprekken met het bestuur, met functionarissen werkzaam bij gemeenten, met (een vertegenwoordiging van) de ondersteuningsplanraad en met de intern toezichthouder. Daarnaast hebben we een overleg gehad met een financieel deskundige.

Hierna voerden we een bestuursgesprek waarin we naast een aantal resterende gespreksonderwerpen ook een terugkoppeling gaven over onze bevindingen uit de voorgaande onderzoeksactiviteiten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden. In dat hoofdstuk geven we in paragraaf 2.1 ook een samenvattend oordeel. In hoofdstuk 3 beschrijven we de uitkomsten van de verificaties bij aangesloten scholen. Hoofdstuk 4 geeft de uitkomsten van het onderzoek bij het opdc weer. In hoofdstuk 5 hebben we de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van ons onderzoek, dat wil zeggen: onze oordelen op de standaarden in de gebieden Onderwijsresultaten, Kwaliteitszorg en ambitie, en Financieel beheer.

2.1. Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Wij stellen vast dat het bestuur van het samenwerkingsverband Voldoende kwaliteit realiseert op vijf van de zes standaarden waarop wij oordelen: OR1 Resultaten, KA2 Kwaliteitscultuur, KA3 Verantwoording en dialoog, FB1 Continuïteit en FB3 Rechtmatigheid.

De kwaliteit op de standaard KA1 Kwaliteitszorg beoordelen wij als Onvoldoende.

Het samenwerkingsverband onderzoekt momenteel niet stelselmatig of het de doelen uit het lopende ondersteuningsplan bereikt. Het heeft momenteel geen systematische werkwijze om hierop zicht te krijgen en stuurt tot dusverre onvoldoende gericht op gewenste resultaten.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van het bestuur binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied financieel beheer. In de jaarverslaglegging ontbreekt het nog aan enkele zaken.

In onderstaande tabellen staan de oordelen, gevolgd door een toelichting.

2.2. Onderwijsresultaten

We zijn nagegaan of het bestuur voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar heeft. Dat hebben we met de standaard Resultaten onderzocht. In de volgende tabel staat ons oordeel.

Onderwijsresultaten	V		
	O	V	G
OR1 Resultaten		●	

Resultaten

Vervult het bestuur zijn kerntaak en zorgt het dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is (OR1)?

We beoordelen de Resultaten als Voldoende. Het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen. We beantwoorden deze onderzoeksvraag dus positief. Wel zien we verbeter- en aandachtspunten.

Het bestuur bereikt voldoende resultaten

Het ondersteuningsplan beschrijft wat binnen het samenwerkingsverband geldt als basis- en extra ondersteuning en welke middelen het samenwerkingsverband daarvoor aan de scholen ter beschikking stelt. De scholen krijgen voor de extra ondersteuning jaarlijks een vast bedrag van het samenwerkingsverband. Daarnaast houdt het samenwerkingsverband een eigen budget aan voor aanvullende ondersteuning van de scholen. Daarmee worden de scholen onder meer ondersteund door begeleiders passend onderwijs (bpo'ers). Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften kunnen daardoor het onderwijs volgen dat aansluit bij hun ontwikkelingsmogelijkheden. De rol van de bpo'ers wordt door de scholen hogelijk gewaardeerd.

Wanneer leerlingen tijdelijk niet de passende ondersteuning in hun eigen scholen kunnen krijgen, kunnen zij terecht bij het orthopedagogisch–didactisch centrum Rochade. De betreffende ouders/verzorgers en leerlingen zijn positief over het onderwijs en de ondersteuning op Rochade.

Om nog intensievere ondersteuning te krijgen en dus naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) of een praktijkschool te kunnen, heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) nodig van het samenwerkingsverband. De procedure daarvoor is correct en zorgvuldig.

Als een aandachtspunt beschouwen we het gegeven dat er nogal wat leerlingen met een tlv naar vso-scholen buiten het samenwerkingsverband gaan. Als het om substantiële aantallen leerlingen met overeenkomstige of vergelijkbare of problematiek gaat, is het te overwegen voor hen een eigen voorziening binnen het samenwerkingsverband te treffen. Daardoor zouden deze leerlingen meer thuisnabij onderwijs kunnen krijgen. Een ander aandachtspunt is het geringe aantal leerlingen dat vanuit het voortgezet speciaal onderwijs terugstroomt naar het reguliere onderwijs. Als het reguliere onderwijs meer passend onderwijs kan realiseren (en dus meer inclusief wordt) ligt het in de lijn der verwachting dat verwijzingen naar het vso vaker een tijdelijk karakter hebben. Ook dat kan bijdragen aan meer thuisnabijheid.

Verzuim en thuiszitten in beeld

Het samenwerkingsverband heeft thuiszitters goed in beeld. De

registratie van verzuim en thuiszitten is uitgebreid; er worden vaak ook leerlingen in opgenomen die 'geoorloofd' verzuimen en die op langere termijn dreigen thuis te komen zitten. Wij zien dat het aantal echte thuiszitters, waarbij scholen en/of het samenwerkingsverband de primaire verantwoordelijkheid hebben deze situaties op te heffen, te overzien is.

Wel zijn er regelmatig heel moeilijk plaatsbare leerlingen. Wij gaan er vanuit dat er geen thuiszitters zijn waaraan het samenwerkingsverband geen mogelijkheden voor passend onderwijs biedt.

Rochade

Het bestuur van het samenwerkingsverband is het bevoegd gezag van het orthopedagogisch-didactische centrum Rochade en is verantwoordelijk voor goed onderwijs op deze lesplaats. We hebben op Rochade de onderwijskwaliteit op onderdelen onderzocht. We constateren dat Rochade voldoet aan de wettelijke eisen en dat de onderzochte kwaliteit van het onderwijs ruimschoots voldoende is.

Samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp kan beter

Het samenwerkingsverband streeft naar effectieve samenwerking met de betrokken gemeenten. Het wil goede afspraken over jeugdhulp maken en heeft daarover op overeenstemming gericht overleg (oogo). De samenwerking met en de kwaliteit van de jeugdhulp wordt door besturen en scholen wel ervaren als afhankelijk van individuele personen en instanties en hun tevredenheid daarover is navenant wisselend. Op hun beurt hebben ook de gemeenten behoefte aan meer en betere samenwerking met scholen en besturen. Inmiddels is er onder de naam 'Kinderogen' een samenwerkingspact gesloten tussen opvang, onderwijs, gemeenten en jeugdhulp. De uitvoering en de aansluiting onderwijs-jeugdhulp is gemandateerd aan het samenwerkingsverband, maar verdere verbetering is zeker nodig en wenselijk.

2.3. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij we antwoorden geven op de deelvragen.

We geven geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, maar alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk inclusief een toelichting.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg

Stuurt het bestuur voldoende op de (zorg voor de) kwaliteit van de uitvoering van zijn taken (KA1)?

Door een onvoldoende systematische kwaliteitszorg en te weinig scherpe doelen stuurt het samenwerkingsverband naar ons oordeel niet voldoende op de kwaliteit en op de verantwoording over de besteding van gelden voor extra ondersteuning en de effecten van passend onderwijs.

Stelsel van kwaliteitszorg moet beter

In het ondersteuningsplan is de visie van het samenwerkingsverband opgenomen in de vorm van speerpunten die vervolgens zijn uitgewerkt in zeven programma's. Daarmee heeft het samenwerkingsverband op zich heldere keuzes gemaakt voor het sturen op de kwaliteit van passend onderwijs en het meten en evalueren van de resultaten die het samenwerkingsverband en de aangesloten besturen willen realiseren. De scherpste van de doelen laat naar ons oordeel echter te wensen over, evenals het systematische karakter van de kwaliteitszorg zelf. De zorg voor de kwaliteit is in het ondersteuningsplan zelf en in de desbetreffende bijlage ook slechts summier beschreven.

Daarbij hebben we tijdens ons onderzoek vastgesteld dat de feitelijke uitvoering van de beoogde kwaliteitszorgactiviteiten tot dusverre heeft stilgelegen; kwaliteitszorg is sinds de start van het ondersteuningsplan in 2018 eigenlijk niet van de grond gekomen. Daaraan zijn met name wisselingen in het bestuur (sinds 2018 achtereenvolgens twee interim-bestuurders) en het proces van herinrichting van de bestuurlijke organisatie debet.

We constateren dat een aantal doelen in het ondersteuningsplan, zoals het terugdringen van het aantal thuiszitters en het aantal verwijzingen naar vso en praktijkonderwijs, (nog) niet is behaald en verklarende analyses ontbreken. Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft wel een indruk van de mate waarin de scholen de afspraken in het ondersteuningsplan nakomen. Maar we moeten vaststellen dat het tot dusverre onvoldoende zicht heeft op en betrouwbare informatie heeft over de kwaliteit van processen en resultaten waarmee het effectief kan sturen op de kwaliteit van passend onderwijs.

We concluderen dan ook dat het bestuur onvoldoende stuurt op

kwaliteit en verantwoording. Het bewaakt momenteel niet voldoende dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen (artikel 23a, jo. artikel 24d, eerste en derde lid, WVO). Tot slot stellen we ook vast dat het systeem van kwaliteitszorg op het opdc Rochade, waarvan het samenwerkingsverband het bevoegd gezag is, momenteel nog onvoldoende is vormgegeven. Daarom beoordelen we de standaard Kwaliteitszorg (KA1) vooralsnog als Onvoldoende en krijgt het samenwerkingsverband hiervoor een herstelopdracht.

Kwaliteitscultuur

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

We beoordelen de kwaliteitscultuur als Voldoende. Het bestuur en de raad van toezicht zorgen voor een transparante en professionele organisatie en nemen concrete stappen tot verdere verbetering.

Kwaliteitscultuur voldoende professioneel

Ondanks de wisselingen in het bestuur is er in het samenwerkingsverband sprake van een positieve werksfeer. We hebben ervaren dat de (interim-)bestuurder en de intern toezichthouder van het samenwerkingsverband (de raad van toezicht) werken met als uitgangspunten integriteit, zorgvuldigheid en bewustzijn van de effecten van hun handelen. Dit zijn algemeen aanvaarde kwaliteitsbeginselen die behoren bij professioneel handelen.

De raad van toezicht ziet er op toe dat het bestuur de wettelijke verplichtingen en de Code Goed Onderwijsbestuur VO naleeft. Hij voert het toezicht op de kwaliteit van het bestuur uit aan de hand van een toezichtkader.

Zeer onlangs heeft het bestuur in samenwerking met de deelnemende schoolbesturen stappen gezet om tot een nog transparanter inrichting te komen. De directeur-bestuurder dient onafhankelijk te zijn en daarnaast is reglementair vastgelegd dat de raad van toezicht onafhankelijk moet opereren. Sinds het begin van 2021 hebben schoolbestuurders geen zitting meer in de raad van toezicht. De schoolbesturen zijn vertegenwoordigd in een deelnemersraad die primair de rol heeft van inspraak- en adviesorgaan van het bestuur. Wij zien een organisatiecultuur waar een kritische houding ten opzichte van elkaar mogelijk is. Er is sprake van onderling vertrouwen tussen schoolbesturen waardoor deze de bestuursbesluiten en afspraken die in het ondersteuningsplan zijn opgenomen, loyaal willen uitvoeren.

Samenwerking met samenwerkingsverband primair onderwijs

De wijzigingen in de bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband vormen de opmaat voor nog verdergaande

stappen op bestuurlijk terrein.

De samenwerking met het samenwerkingsverband primair onderwijs Kindkracht wordt dit schooljaar geïntensiveerd. De bestuurders van beide samenwerkingsverbanden hebben inmiddels een gezamenlijke werkagenda opgesteld en er zijn afspraken gemaakt over de gezamenlijke uitvoering. Ook is het voornemen om

deskundigheidsbevordering van het personeel samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs te gaan organiseren.

De volgende stap is dat met ingang van het volgende schooljaar de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs op Voorne-Putten via een personele unie zullen worden bestuurd, dat wil zeggen door één persoon. Belangrijke motieven voor het bestuurlijk samengaan zijn de behoefte tot verbetering van de begeleiding van de overgang van primair naar voortgezet onderwijs, het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp alsmede het bundelen van deskundigheid op het gebied van passend onderwijs met als eindresultaat een continuüm aan ondersteuning. In januari 2021 is de voorbereiding begonnen van een gezamenlijk ondersteuningsplan voor de periode 2022-2026.

Aandachtspunten voor onafhankelijk bestuur en toezicht

We stellen vast dat bestuur en toezicht organiek zijn gescheiden en onafhankelijk van elkaar kunnen functioneren. Dit is in lijn met de betreffende wettelijke voorschriften. De belangen van de schoolbesturen worden door de deelnemersraad behartigd. We stellen bij de uitwerking van deze constructie enkele aandachtspunten vast.

In het reglement van de deelnemersraad is vastgelegd dat deze instemmingsrecht heeft bij de benoeming van een lid van de raad van toezicht op bindende voordracht van de ondersteuningsplanraad alsmede instemmingsrecht bij bestuursbesluiten tot vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan, het bestuursverslag en de jaarrekening van het samenwerkingsverband. Het is echter problematisch dat de benoeming van een lid van de raad van toezicht op bindende voordracht van de ondersteuningsplanraad de instemming nodig heeft van de deelnemersraad omdat bijgevolg de voordracht van de ondersteuningsplanraad niet bindend kan zijn terwijl dit een wettelijk recht is (artikel 24d, tweede lid, WVO). Het bestuur doet er goed aan om dit aan te passen. Een reglement kan immers geen overtreding van de wet voorschrijven.

Daarnaast is het zo dat goedkeuring van het ondersteuningsplan en het jaarverslag van het samenwerkingsverband door de wetgever aan de toezichthouder, in dit geval de raad van toezicht, is toebedeeld (artikel 24e1, eerste lid onder a, WVO). Als het bestuur vervolgens voor bestuursbesluiten tot vaststelling en wijziging van vaststelling van het ondersteuningsplan en het jaarverslag afhankelijk is van instemming van de deelnemersraad, is dat voor het bevoegd gezag mogelijk een belemmering om zelfstandig te besturen en 'vrij van last en

ruggespraak' toezicht te houden op de kwaliteit van zijn bestuur.

Wij gaan er vanuit dat het bestuur en de raad van toezicht bevorderen dat hun onafhankelijk functioneren niet in het geding komt en de eigen reglementen aanpassen.

Verantwoording en dialoog

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen (KA3)?

We beoordelen de verantwoording en dialoog als Voldoende. Wel geven we herstelopdrachten omdat de ondersteuningsplanraad (opr) een functionele bezetting moet hebben en de communicatie tussen de intern toezichthouder en de ondersteuningsplanraad geregeld moet worden.

Verantwoording kan inhoudelijk beter

De verantwoording over de activiteiten van het samenwerkingsverband en de bereikte (met name financiële) resultaten voldoet aan de wettelijke voorschriften en is daarmee Voldoende. In het jaarverslag 2019 is echter nagenoeg alleen verwoord welke activiteiten zijn uitgevoerd. Over de behaalde operationele resultaten en de mate waarin het bestuur daar tevreden over is, is het verslag zeer summier. Wij zijn van oordeel dat het bestuur beter het verband kan leggen tussen beoogde en behaalde resultaten (bijvoorbeeld in het ondersteuningsplan) en de inzet van financiële middelen daarbij. Voor de intern toezichthouder is dat des te meer van belang: deze moet immers toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontvangt. In feite is het bestuursverslag hoofdzakelijk een uiteenzetting van de uitgangspunten en het beleid van het samenwerkingsverband. Het is naar ons oordeel te weinig gericht op de verantwoording over de effecten van het beleid en het bestuurlijk handelen. Verder is in het jaarverslag wel te lezen welke activiteiten de interne toezichthouder heeft uitgevoerd maar niet welk effect zijn toezicht heeft en evenmin of, en zo ja hoe, hij de dialoog met de ondersteuningsplanraad voert en hoe dit inspraakorgaan zijn rol kan vervullen.

Dialoog met belanghebbenden

De ondersteuningsplanraad (opr) zegt voldoende te worden geïnformeerd door het bestuur en serieus te worden genomen ofschoon het overleg met het bestuur niet heel frequent was. De opr telt momenteel een aantal vacatures, in het bijzonder in de oudergeleding. Daardoor is er momenteel een onbalans in de samenstelling van de ondersteuningsplanraad. Voor de invulling van de vacatures in de oudergeleding is het bestuur uiteraard erg afhankelijk van het animo onder ouders. Maar gezien het belang van een kritische dialoog heeft de wetgever bepaald dat beide geledingen in evenwicht moeten zijn (artikel 4a, tweede lid, WMS). Wij geven het

bestuur daarom opdracht nadrukkelijk(er) onder ouders leden voor de ondersteuningsplanraad te werven. Gezien de kwaliteitscultuur die we hebben vastgesteld, vertrouwen we erop dat het bestuur dit serieus oppakt.

Overleg van de raad van toezicht met de opr heeft nog niet plaatsgevonden en daarvoor geven wij het bestuur eveneens een herstelopdracht. Overleg tussen de toezichthouder en de opr moet jaarlijks tenminste twee keer plaatsvinden (artikel 24e1, derde lid, WVO).

2.4. Financieel beheer

Voor financieel beheer hanteren wij uitsluitend de oordelen Voldoende en Onvoldoende.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid Voldoende zijn. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Continuïteit

Wij hebben geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit voor het ondersteunen van scholen in het bieden van passend onderwijs binnen nu en twee jaar.

Bij ons onderzoek kwamen onderstaande onderwerpen aan de orde.

Bovenmatig vermogen

Uit het bestuursverslag blijkt dat het publiek eigen vermogen boven de signaleringswaarde uitkomt die de onderwijsinspectie daarvoor heeft ontwikkeld. In het gesprek met het bestuur kwam naar voren dat het bestuur de overtollige middelen gaat aanwenden voor het programma 'ontwikkeling & innovatie'. De middelen worden dan aangewend voor een speciale klas voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum, experimenten ter versterking van de basisondersteuning en inzet bijzondere expertise vanuit vso en onconventionele oplossingen voor thuiszitters en dreigende thuiszitters.

Continuïteitsparagraaf

Het volgende onderdeel uit de continuïteitsparagraaf is wel voorgeschreven in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO), maar is niet volledig opgenomen in het bestuursverslag 2019.

Het bestuur geeft onvoldoende aan op welke wijze het interne risicobeheersings- en controlesysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt niet aangegeven welke resultaten met het risicobeheersingssysteem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.

Wij verwachten dat het bestuur hier in het eerstvolgende bestuursverslag meer aandacht aan besteedt.

Doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen wij dat het geld efficiënt wordt besteed en ten goede komt aan de door het bestuur gestelde (onderwijs)doelen. Wij verwachten dat deze doelen duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag.

Verantwoording intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen

Daarnaast verwachten wij dat in het bestuursverslag is opgenomen of en hoe de intern toezichthouder toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen. Het toezien op de doelmatige besteding van overheidsgeld is één van de taken van de intern toezichthouder en is opgenomen in artikel 24e1, eerste lid onder c en vijfde lid, van de WVO. De informatie hierover ontbreekt in het bestuursverslag over 2019. Wij verwachten dat de intern toezichthouder deze tekortkoming in het eerstvolgende bestuursverslag herstelt en zullen nagaan of dat is gebeurd.

Rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen. Beide gaven geen aanleiding tot signalen over (mogelijke) onrechtmatigheden.

2.5. Afspraken over vervolgtoezicht

De inspectie kijkt bij dit samenwerkingsverband voor het vervolgtoezicht af van de reguliere termijn van vier jaar.

We onderzoeken het samenwerkingsverband opnieuw in het schooljaar 2021/2022. Een jaarlijkse risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht verder aan te scherpen.

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur

herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA1 Kwaliteitszorg Het bestuur draagt onvoldoende zorg voor de kwaliteit van de dienstverlening aan de aangeslotenen. Onder zorgdragen valt in elk geval het naleven van de wettelijke bepalingen en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg (artikel 23a, jo. artikel 24d eerste en derde lid, WVO).	Het bestuur heeft het beoogde stelsel van kwaliteitszorg uiterlijk over een jaar geïmplementeerd.	We voeren een herstelonderzoek uit in de tweede helft van schooljaar 2021/2022.
KA3 Verantwoording en dialoog Er is een aantal onvervulde vacatures in de ondersteuningsplanraad waardoor de beide geledingen qua bezetting niet meer in evenwicht zijn (artikel 4a, tweede lid, WMS).	Het bestuur bevordert door werving dat het aantal leden van de ondersteuningsplanraad gekozen uit personeel onderscheidenlijk uit ouders en leerlingen, in evenwicht is zoals de wet voorschrijft.	We vertrouwen erop dat het bestuur het oppakt en komen er niet meer actief op terug.
KA3 Verantwoording en dialoog De intern toezichthouder dient minimaal twee keer per jaar overleg te voeren met de ondersteuningsplanraad. Dit is binnen het samenwerkingsverband niet georganiseerd (artikel 24e1, vijfde lid, WVO).	Het bestuur organiseert minimaal twee keer per jaar een overleg tussen de intern toezichthouder en de ondersteuningsplanraad.	We vertrouwen erop dat het bestuur het oppakt en komen er niet meer actief op terug.
FB1 Continuïteit De rapportage aanwezigheid en werking van interne risicobeheersings- en controle systeem ontbreekt (artikel 4, vierde lid, RJO).	Het bestuur beschrijft in het bestuursverslag hoe het interne risicobeheersings- en controlesysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten met het risicobeheersingssysteem zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd de komende jaren.	Wij vertrouwen erop dat het bestuur de onvolledige onderdelen in het eerstvolgende bestuursverslag opneemt.
FB2 Doelmatigheid De verantwoording over het toezien op de doelmatige besteding van overheidsgeld door de intern toezichthouder is niet volledig opgenomen in het bestuursverslag 2019. Op welke manier het toezichthoudend orgaan uitvoering heeft gegeven aan dit toezicht is onvoldoende toegelicht in het bestuursverslag 2019 (artikel 24e1, eerste lid onder c en vijfde lid, WVO).	Het bestuur zorgt ervoor dat in het bestuursverslag de verantwoording over het toezien op de doelmatige besteding van overheidsgeld door de intern toezichthouder voortaan volledig wordt opgenomen in het bestuursverslag 2019 zoals voorgeschreven is in de WVO.	Wij vertrouwen erop dat het bestuur de onvolledige onderdelen in het eerstvolgende bestuursverslag opneemt.
Opdc		
KA1 Kwaliteitszorg Het bestuur draagt onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs op het orthopedagogisch-didactisch centrum. Onder zorgdragen valt in elk geval het naleven van de wettelijke bepalingen en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg (artikel 23a, jo. artikel 24d eerste en derde lid, WVO)	Het bestuur heeft het beoogde stelsel van kwaliteitszorg uiterlijk over een jaar geïmplementeerd.	We voeren een herstelonderzoek uit in de tweede helft van schooljaar 2021/2022.

SK1 Veiligheid

Het opdc moet zijn veiligheidsbeleid bepalen en vastleggen, te weten: systematische evaluatie veiligheidsbeleving onder leerlingen, aanstellen anti-pestcoördinator, meldcode huiselijk geweld (artikel 3b, WVO).

Het bestuur zorgt er voor dat er zo vlot mogelijk een veiligheidsbeleid voor het opdc wordt opgezet en vastgelegd. Het stuurt dit uiterlijk in april 2021 toe aan de inspectie.

Wij toetsen het veiligheidsbeleid in april/mei 2021 aan de wettelijke voorschriften.

3. Resultaten verificatieonderzoek

Wij bezochten enkele scholen uit het samenwerkingsverband voor een verificatieonderzoek. Tijdens verificatieonderzoeken gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

We zijn dit nagegaan op de volgende scholen voor voortgezet onderwijs:

- OSG De Ring van Putten (19DH|00)
- Penta College CSG Scla Rietvelden (20FR|02)

We onderzochten bij de scholen de volgende afspraken uit het ondersteuningsplan en we bespreken de bevindingen per afspraak.

1. De onderwijsondersteuningsstructuur

Afspraak

De school beschikt over een ondersteuningsteam. Aan dit overleg wordt naast de medewerkers van de school functioneel deelgenomen door medewerkers vanuit de jeugdhulpinstellingen. Bij de besprekingen van leerlingen in het ondersteuningsteam worden de ouders betrokken. Vragen die de onderwijsondersteuning overstijgen en jeugdhulp behoeven, worden ingebracht in het casusgericht overleg van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van de gemeente waarin de school is gevestigd of direct in geval van de pilotscholen, besproken in het bilaterale overleg zorgcoördinator – indicatiesteller. (Ondersteuningsplan 2018-2022, Bijlage 1, p.2)

Onze bevindingen

Op de scholen is een ondersteuningsteam aanwezig dat functioneel deel uitmaakt van de zorg- en begeleidingsstructuur. De zorg kent verschillende niveaus waarbij al naar gelang de problematiek meer deskundigen (waaronder externen) worden betrokken. Vanuit het samenwerkingsverband is doorgaans een begeleider passend onderwijs actief binnen het team. In afwijking van de beschrijving in het ondersteuningsplan nemen medewerkers vanuit de jeugdhulpinstellingen niet deel aan het overleg in de ondersteuningsteams. Doorgaans worden zij betrokken bij de hogere niveaus van ondersteuning (derdelijns of hoger).

2. Werken met een ontwikkelingsperspectiefplan

Afspraak

Voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag moet een ontwikkelingsperspectiefplan worden opgesteld. Ouders moeten bij de opstelling en de uitvoering van het ontwikkelingsperspectiefplan worden betrokken. De school evalueert het ontwikkelingsperspectiefplan jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij. (Ondersteuningsplan 2018-2022, p.26)

In het OPP zijn de volgende onderdelen opgenomen:

- *De te verwachte uitstroombestemming van de leerling;*
- *De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling, te benoemen in belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.*
- *Ondersteuning en begeleiding: In het OPP dient ook de te bieden ondersteuning en begeleiding opgenomen te worden en, indien aan de orde, de aanpassingen in het onderwijsprogramma.*

De school evalueert het OPP jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij. Scholen voor regulier onderwijs moeten vanaf 1 augustus 2014 in het basisregister onderwijs (BRON) aangeven wanneer een leerling een ontwikkelingsperspectief heeft. (Ondersteuningsplan 2018-2022, Bijlage 3, p.1)

Onze bevindingen

Op de bezochte scholen is voor iedere leerling met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectiefplan (opp) aanwezig waarover instemming met de ouders is verkregen. Het opp bevat de wettelijke voorgeschreven onderdelen en wordt regelmatig geëvalueerd met de leerling en diens ouders/verzorgers. Coaches, mentoren en begeleiders passend onderwijs (bpo'ers) zijn betrokken bij de totstandkoming van het OPP en het monitoren van de ontwikkeling van de leerling. Voor de begeleiding van de leerling in de klas gebruiken de vakdocenten samenvattingen met handelingsgerichte aanwijzingen.

De inspectie vraagt de scholen wel nadrukkelijk aandacht te besteden aan de correcte registratie van alle opp's in het Basisregister Onderwijs (BRON).

3. Kwaliteitsbewaking door audits en schoolleidingen

Afspraak

Elk jaar voeren de scholen van het samenwerkingsverband bij elkaar audits uit. Deze audits hebben als doel ervaringen uit te wisselen over inhoud en organisatie van de door de school geboden ondersteuning en de positie die de ouders hebben. (Ondersteuningsplan, Bijlage 5, p.1)

Onze bevindingen

Sinds de start van het huidige ondersteuningsplan in 2018 zijn er geen onderlinge audits uitgevoerd door de scholen binnen het samenwerkingsverband. De twee scholen waar wij verificatieonderzoek uitvoerden, kenden de bijlagen van het ondersteuningsplan waarin deze afspraak is opgenomen niet. Wij concluderen dat het samenwerkingsverband tot dusverre niet op deze afspraak heeft gestuurd.

Tabel verificatie afspraken

In onderstaande tabel is per afspraak weergegeven of we in de scholen terugzien wat er binnen het samenwerkingsverband is afgesproken, zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan. Dit is geen

oordeel over de scholen, maar een signaal of zij de door ons onderzochte afspraken uit het ondersteuningsplan naleven.

Afspraken	≠	=
1. De onderwijsondersteuningsstructuur		•
2. Werken met een ontwikkelingsperspectiefplan		•
3. Kwaliteitsbewaking door audits en schoolleidingen	•	

Conclusie

We stellen vast dat:

1. de bezochte scholen bijna alle afspraken uit het ondersteuningsplan voldoende naleven;
2. het beeld dat het bestuur van het samenwerkingsverband heeft over het nakomen van de afspraken overwegend overeenkomt met onze bevindingen;
3. het bestuur het nakomen van de afspraken uit het ondersteuningsplan systematischer kan monitoren en handhaven.

4. Resultaten onderzoek opdc: Rochade

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek weer bij het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) Rochade.

Op 20 januari 2021 bezochten wij online het opdc van de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs Voorne Putten Rozenburg in het kader van een kwaliteitsonderzoek. Voor dit onderzoek zijn we nagegaan of het bestuur van het samenwerkingsverband zorgt voor voldoende onderwijskwaliteit op het opdc.

We onderzochten de volgende standaarden uit het onderzoekskader VO 2017:

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

OP6 Samenwerking

SK1 Veiligheid en

KA1 Kwaliteitszorg

Vanwege de Corona-epidemie hebben wij het onderzoek volledig digitaal uitgevoerd en hebben wij geen lessen bijgewoond. Het didactisch handelen (OP3) is daarom niet beoordeeld.

Context

Rochade is in schooljaar 2006/2007 gestart als een onderwijsopvangvoorziening met Rebound, Herstart en Op de Rails. Tot voor kort kregen per jaar circa zestig leerlingen vijf dagen per week onderwijs en begeleiding op Rochade. In het schooljaar 2018/2019 is Rochade 'Nieuwe Stijl' gestart en staat het bekend als reboundvoorziening waar leerlingen maximaal dertig dagen en drie dagen per week deelnemen. Dit gebeurt altijd in combinatie met en onder begeleiding van een programma op de school van inschrijving en met als uiteindelijk doel terug te keren naar de school van herkomst. In deze nieuwe constructie is bewust gekozen om de verantwoordelijkheid voor het onderwijsproces bij de scholen te leggen.

Op de onderzoeksdag zitten zeven leerlingen op Rochade. Op Rochade zijn een coördinator (tevens orthopedagoog), een docent en een coach werkzaam. Rochade Nieuwe stijl biedt onderwijs aan een groep met maximaal tien leerlingen. Op jaarbasis maken gemiddeld zeventien leerlingen gebruik van Rochade.

Conclusie

Het beeld dat het bestuur heeft over de kwaliteit van het onderwijs op deze standaarden komt voldoende overeen met ons beeld.

In onderstaande tabellen staan de oordelen samengevat, gevolgd door een toelichting.

4.1. Onderwijsproces: goed ingerichte begeleiding en ondersteuning

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP6 Samenwerking		●	

Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Wij waarderen deze standaard als Goed. Vanaf het moment van aanmelding tot en met de nazorg heeft Rochade de begeleiding en ondersteuning zodanig ingericht dat zij leerlingen heel intensief ondersteunen in het werken aan hun persoonlijke doelen. Daarbij wordt goed samengewerkt met de school van herkomst en vinden heel regelmatig besprekingen en evaluaties plaats over de voortgang van de leerling. De doelgericht aanpak vindt altijd plaats in afstemming met leerling, ouders en de school. De school is verantwoordelijk voor het aanleveren van schoolwerk en toetsen. Daarnaast wordt van de school (de mentor) verwacht dat er regelmatig contact met de leerling plaatsvindt, mede met het oog om de terugkeer naar de reguliere school soepel te laten verlopen.

Het opdc Rochade werkt bij alle trajecten met het ontwikkelingsperspectief (opp) van de school van herkomst van de leerling. Het opp-format wordt op alle scholen van het samenwerkingsverband gebruikt. De leerling op Rochade is medeverantwoordelijk voor zijn opp, plan en aanpak. Het opp bevat alle relevante informatie, waarbij ook orthodidactische doelen zijn geformuleerd, met name gericht op motivatie en gedrag. Uit de gesprekken die we hierover voerden blijkt dat het opp een 'levend' document is, niet louter een papieren document. Het opp wordt regelmatig met de leerling besproken en geëvalueerd.

Intensieve communicatie

Gedurende de periode van drie maanden op Rochade wordt wekelijks een weekrapportage gemaakt door de docent en coach van Rochade. De rapportage wordt besproken met de leerling en verstuurd naar de ouders en de school. Daarnaast wordt elke maand de voortgang, de doelen, acties/afspraken en terugkeer naar school besproken. Alle evaluatiegegevens worden vastgelegd in het opp. Wij hebben in de dossiers gezien dat er handelingsgerichte criteria voor docenten zijn geformuleerd door Rochade, juist om docenten op de school van herkomst meer handvatten te geven om deze leerlingen adequaat te begeleiden in de klas.

Leerlingen met wie wij spraken geven aan tevreden te zijn over de begeleiding en ondersteuning van de medewerkers op Rochade. Naast de lesstof van de school wordt veel aandacht besteed aan het

ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden, zoals ART (Agressie Replacement Training).

Nazorg

Binnen de structuur van begeleiding en ondersteuning is veel aandacht voor de nazorg. Samen met alle betrokkenen wordt zorgvuldig gekeken naar een (fasegerichte) terugkeer op de school van herkomst onder begeleiding van de coach van Rochade. Zodra de leerling weer helemaal op de reguliere school zit, wordt hij nog een periode begeleid door Rochademedewerkers in het kader van de nazorg.

Samenwerking

Het opdc werkt met diverse partijen (leerplicht, jeugdhulp, etc.) samen om het onderwijs voor de leerlingen vorm te geven. De kleinschaligheid van de locatie bevordert de korte lijnen om (externe) hulp in te schakelen.

4.2. Schoolklimaat: niet onveilig, beleid is in ontwikkeling

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

Het opdc brengt de veiligheid van leerlingen niet systematisch in beeld. Er is geen tevredenheidsenquête uitgevoerd, met daarin een enkele vraag over de veiligheidsbeleving onder leerlingen. Ook is er geen anti-pestcoördinator aangesteld en hebben wij geen meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling aangetroffen.

Uit gesprekken blijkt dat veiligheid op zich geen issue is op het opdc. Het is een kleinschalige locatie met hele korte lijnen. Leerlingen verblijven hier drie dagen per week (maandag, dinsdag, woensdag). Niettemin schrijft de wet voor dat de veiligheid onder leerlingen systematisch in beeld gebracht moet worden en dat er een anti-pestcoördinator (veiligheidscoördinator) aanwezig is. Om die reden geven wij het bestuur van het samenwerkingsverband hier een herstelopdracht voor (artikel 3b, WVO). De standaard zelf beoordelen wij wel als Voldoende, mede omdat uit diverse gesprekken blijkt dat zowel leerlingen als medewerkers zich veilig voelen.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie: kwaliteitszorg in ontwikkeling

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		

Het systeem van kwaliteitszorg is momenteel nog onvoldoende vormgegeven. Er zijn – tot voor kort - geen structurele activiteiten uitgevoerd op dit gebied, zoals een audit. Momenteel wordt een extern onderzoek afgerond naar de kwaliteit en werkwijze van Rochade. Dit biedt het bestuur hopelijk input om het kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot het opdc in te richten. Op basis van verzamelde data (zoals de veiligheidsbeleving) kan het bestuur vervolgens hier meer op sturen.

Door de kleinschaligheid van de locatie zijn alle leerlingen weliswaar in beeld, maar die kleinschaligheid kan ook een valkuil zijn. Er is nauwelijks zicht op de kwaliteit van het didactisch handelen. Het is belangrijk vast te stellen welke competenties en vaardigheden er bij docenten nodig zijn om aan deze doelgroepen les te geven. Vervolgens kan de leiding op basis hiervan lesbezoeken uitvoeren om zo de kwaliteit van het didactisch handelen opdc-breed in kaart te brengen. Op basis van de uitkomsten hiervan kan het opdc gerichte verbeteracties of scholing organiseren.

5. Reactie van het bestuur

Samenwerkingsverband VOVPR heeft de afgelopen jaren een onrustige tijd achter de rug met verschillende wisselingen in interim directeur-bestuurders. Daardoor is de uitvoering van het huidige Ondersteuningsplan 2018 - 2022 (inclusief de uitvoering van kwaliteitszorg) niet goed van de grond gekomen. In september 2020 is een verbeteraanpak opgesteld die voorziet in het in nauwe samenwerking met samenwerkingsverband Kindkracht (PO) opstellen van een gezamenlijke richting (missie, visie) en in het opzetten en uitvoeren van een kwaliteitszorgsysteem.

Tegen deze achtergrond zijn de door u beschreven punten (Wat gaat goed, wat kan beter, wat moet beter) op zijn minst herkenbaar. We zijn gezien deze situatie extra trots op uw oordelen over Rochade en de uitvoering van Passend onderwijs op de scholen! De verbeterpunten en de herstelopdracht geven een goede impuls in het verbetertraject dat het samenwerkingsverband is ingeslagen. Alle genoemde punten worden in het verbetertraject van het samenwerkingsverband in 2021 opgepakt. Hieronder wordt een reactie gegeven op de belangrijkste punten.

U merkt op dat er in het kader van de *samenwerking onderwijs - jeugdhulp* bij zowel scholen als gemeenten behoefte is aan nauwer contact. Jeugdhulpinstellingen participeren niet in de Ondersteuningsteams. Bij leerlingen met ernstige problematiek is het belangrijk dat duidelijk is wie aan zet is.

De beoogde verbetering van de relatie onderwijs – jeugdhulp wordt met de betrokken gemeenten besproken en verder vormgegeven in de Lokale en Regionale educatieve agenda's. Met de samenwerkingsverbanden PO en VO, de gemeenten en de opvangpartners is het programma Kinderogen neergezet. Dit programma is gericht op kennisuitwisseling en een structurele verbetering in de verbinding onderwijs – jeugdhulp. In deze structurele verbetering wordt nu gestart met de inzet van jeugdhulp in het (V) SO. Dit betekent dat de jeugdhulp beschikingsvrij beschikbaar komt in het speciaal onderwijs.

De aansluiting van de jeugdhulp op het niveau van de reguliere VO school pakken we in de komende periode in verbinding met dit programma op in samenwerking met de gemeenten.

Het zal hier gaan om de aansluiting met een sociaal / jeugdteam dat gemandateerd is om zelf hulp te verlenen of noodzakelijke hulp kan inschakelen. Een hulpverlener die wordt ingeschakeld, moet (in afstemming met jongere en ouders) in nadrukkelijke verbinding staan met de betreffende school om onderwijs en jeugdhulp aan elkaar te verbinden.

U merkt op dat de *Ondersteuningsplanraad* bij belangrijke beslissingen beter zijn rol kan spelen als inspraakorgaan. De OPR heeft verschillende vacatures.

De OPR-en van Kindkracht en VOVPR verkennen in de eerste helft van

2021 op welke wijze zij intensief kunnen gaan samenwerken. Afhankelijk van deze uitkomst wordt de samenstelling van de OPR VOVPR opnieuw bekeken en wordt er gezorgd voor een evenredige vertegenwoordiging van ouders en personeel. In de nieuwe situatie worden afspraken gemaakt over opleiding en begeleiding, daar is een budget voor begroot. De Raad van Toezicht zal minimaal twee keer per jaar overleggen met de OPR, conform het gestelde in het reglement Raad van Toezicht.

U wijst erop dat regelmatige *uitwisseling* van kennis en ervaring *tussen het regulier VO en het VSO* de reguliere scholen helpt in de ondersteuning van hun leerlingen.

In het proces van ontwikkelen van het nieuwe ondersteuningsplan 2022-2026 verkent een klankbordgroep met onder meer schoolbestuurders en schoolleiders nieuwe ondersteuningsvormen, waaronder samenwerking PRO en VSO en ondersteuning van leerlingen met ASS op de reguliere school. Ook zal met de klankbordgroep worden verkend hoe de samenwerking tussen scholen kan worden verbeterd. De dossiers van leerlingen die buiten het samenwerkingsverband onderwijs genieten, worden door de Commissie Integrale Zorg en Onderwijs (CIZO) geanalyseerd en gecategoriseerd, opdat kan worden onderzocht welke thuisnabije voorzieningen voor deze leerlingen kunnen worden ingezet.

Ten aanzien van de *Verantwoording over resultaten* constateert u dat de activiteiten in het Jaarverslag onvoldoende worden beschreven. Ook wordt onvoldoende ingegaan op hoe het intern toezicht werkt en hoe de medezeggenschap functioneert.

In het jaarverslag 2020 wordt een correcte beschrijving van activiteiten opgenomen (incl. continuïteitsparagraaf) en wordt ingegaan op de rol en de effecten van het interne toezicht en het functioneren van de medezeggenschap.

U geeft het bestuur een *herstelopdracht* ten aanzien van de *kwaliteitszorg*. Er is onvoldoende scherp zicht op de kwaliteit van de extra ondersteuning op scholen en op de uitvoering van de afspraken die met de scholen zijn gemaakt. De uitvoering van de kwaliteitszorg is nog onvoldoende van de grond gekomen.

In de eerste helft van 2021 wordt een kwaliteitshandboek ontwikkeld, waarin alle processen van de kwaliteitszorg (incl. het systeem van kwaliteitszorg en het veiligheidsbeleid van Rochade) worden beschreven en de uitvoering wordt geregeld. De doelen die het samenwerkingsverband wil bereiken, worden in het nieuwe Ondersteuningsplan en in Jaarplannen in termen van PDCA beschreven. Voor het komend jaarverslag zijn de schoolbesturen gevraagd de activiteiten die door de scholen zijn uitgevoerd en de middelen die zij van het samenwerkingsverband hebben ontvangen te verantwoorden. Met de schoolbesturen wordt een jaarlijks overleg georganiseerd over de extra ondersteuning en de afspraken met het samenwerkingsverband.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

